

Můj život v jeho tlapkách

Já ho držím za vodítko,
on mě drží za srdce

Wendy Hillingová

Mladá fronta

MLADÁ FRONTA

Wendy Hillingová

**Můj život
v jeho tlapkách**

Já ho držím za vodítko,
on mě drží za srdce

Mladá fronta

Z anglického originálu *My Life in His Paws. The Story of Ted & How He Saved Me* přeložila Helena Hartlová.

Copyright © Wendy Hilling, 2016
Translation © Helena Hartlová, 2017
Cover photos © Wendy Hilling, 2016

*Věnováno celé mé rodině a přátelům, zvlášť mojí sestře
Mary, která mi pokaždé přečetla „už jen jednu“ kapitolu,
když jsme byly malé.*

ÚVOD

Probouzím se a nemůžu dýchat. Nemůžu se pohnout. Hrdlo se mi svírá. Nemůžu se nadechnout ani vydechnout. Nemůžu ani křičet o pomoc. Manžel leží vedle mě a můj pes Ted je stočený u nohou postele. Oba spí a já se nedokážu pohnout, abych je vzbudila. Zažívám tupou hrůzu. Říká se, že když máte umřít, míhají se vám před očima záblesky ze života, a je to pravda. Víím, že je to zoufalé. Nezbývá mi mnoho času.

Ted je vmžiku na nohou. Vrhá se k tíšňovému tlačítku na stěně ložnice a tiskne ho čenichem. Když se ozve operátorka, Ted štěká, aby věděla, že tu je. Operátorka už ho zná: „Ahoj, Tede, pověz mamce a tatkově, že sanitka už je na cestě.“ Ted se vrhá k Peterově straně postele, vytahuje mu zpod hlavy polštář a štěká, aby se ujistil, že je vzhůru. Peter mě otáčí na bok a já se můžu po chvíli znovu nadechnout. Obrovská úleva.

Než dorazí sanitka, dýchám už normálně a začínám se vzpamatovávat, oba jsme ale v šoku. Jeden ze záchranářů mi měří kyslík.

„Je moc dobře, že nás váš manžel přivolal tak rychle,“ říká. „I když vám pomohl, abyste mohla znovu dýchat, musíme se přesvědčit, jestli nedošlo

k nějakému trvalému poškození. Při zástavě dechu jde o vteřiny.“

„Manžel vás ale nevolal,“ říkám. „To můj pes!“

Otáčejí se k Tedovi, který sedí v ložnici na podlaze, pro jistotu mě sleduje a doufá, že ti muži odejdou, aby mohl dostat svůj zasloužený pamlsek. Nemůžou tomu uvěřit. Už jsem si ale zvykla, jak moc Ted lidi udivuje.

„To jako že vám tenhle pes zrovna zachránil život?“

„Ale jistě,“ říkám, „dělá to v jednom kuse.“ Natahuji se a hladím Teda po hlavě. „Nemohla bych bez něj žít. Ted mě má na svědomí.“

*

Ted je moc hezký devítiletý zlatý retrívr s krásnou světle zlatou srstí. Jako všichni zlatí retrívři je dobrácký a dychtivý potěšit, ale dokáže být i pěkný rošťák: moc rád si hraje a dovádí a bere si věci, které by si brát neměl. Ted ovšem není obyčejný pes. Je mým opatrovníkem a pečovat o mě se učil od svých osmnácti měsíců v dobročinném spolku Psí společníci. Po mém boku je od doby, kdy byl desetitýdenním štěnětem. Tráví se mnou čtyřia dvacet hodin denně – pomáhá mi s každodenními úkony, a když je můj život v ohrožení, sežene pomoc. Jako uznání za všechno, co dělá, dokonce dostává od vlády příspěvek na stravu.

Narodila jsem se jako „motýlí dítě“ – moje pokožka je stejně křehká jako křídlo motýla. Mám vzácnou genetickou vadu označovanou jako recesivní dystrofická epidermolysis bullosa (EB), což znamená, že má pokožka je nesmírně jemná a sebenepatrnější náraz může vést k jejímu natržení nebo tvorbě puchýřů. Každý

pohyb je proto obtížný a působí bolest. Nemoc tělo zasahuje vně i zevnitř, takže mám velmi jemnou tkáň také v krku a ústech – kašel, křik nebo dušení může vést ke vzniku puchýřů. Po létech poškozování mám velmi úzké hrdlo a k zástavě dechu může dojít kdykoli. Čtyřiadvacetihodinovou péči potřebuji už déle než dvě desetiletí – a Ted má většinu z ní na starosti už téměř osm let.

Když je čas vstávat, Ted mi v tlamě přinese oblečení, které jsem si večer připravila, a pomáhá mi s oblékáním. Jdu se do koupelny osprchovat. Jakmile Ted slyší, že sprcha přestala téct, přinese mi z radiátoru osušku. Když o nic nejde, chce si hrát, a tak s ní nejdřív chvíli tančí po koupelně. „No tak, Teddy, dáš mi prosím tu osušku? Je mi zima!“

Počkej chvílku, jenom si hraju!

Když sejdu do přízemí, řeknu: „Tak co, Teddy, vyrazíme ven?“

Jo!

Přinese mi boty a vodítko, které mu připnu. „Děkuju ti. Do ruky, prosím, Teddy,“ řeknu a on mi vodítko podá v tlamě. Když se mu šňůra zachytne pod přední tlapkou, řeknu: „Sprav to, prosím,“ a on vodítko překročí. Někdo se mi jednou smál, že svému psovi říkám prosím a děkuji, já jsem ale k Teddymu vždycky zdvořilá – vždyť pro mě pracuje. Ke svým zvířatům jsem se vždycky chovala s maximální úctou.

Kam má jít, pozná z mého hlasu. „Šálek čaje, Teddy?“ řeknu a on mě zavede přímo do nejbližší kavárny. Přesně ví, kam jde – klidně se od něj nechám vést i se zavřenýma očima.

Ted se drží po mé pravé straně, kvůli rovnováze – pravou kyčel mám ve velmi špatném stavu, a když padám, je to vždycky doprava. Vede mě okolo děr a čehokoli, co vyčnívá z chodníku a co by mi mohlo způsobit bolest. Cítím se s ním v naprostém bezpečí – vím, že kdyby se mi cokoli stalo, začne štěkat a přivolá pomoc.

Je nemožné popsat, jak odlišný pocit mám, když se o mě stará můj pes. Nesnáším teď, když o mě pečují lidé – jsem příliš nezávislá. Chci si prostě poradit sama. Když jsme chodili ven dřív, před Tedem, musel na mě dohlížet můj manžel Peter. Jako kdyby přestal být manželem a místo toho se stal mým pečovatelem. Bylo nám to oběma nepříjemné.

Mimo domov jsem bývala nejistá; věděla jsem, že lidé při pohledu na mě vidí jen postiženou ženu. Ale s Teddym je to něco docela jiného. Lidé ho zbožňují. Moc rádi pozorují, jak mi pomáhá. Když jsem venku s ním, stávám se neviditelnou, což mi ovšem nevadí – jsem hrdá na něj a na to, jak se o mě stará. Dodává mi odvalu – když jdu do nemocnice na nějaký výkon, nemyslím na to, co mi budou dělat, myslím na Teda a na jeho pocity. Nekřičím ani nevyvádím, protože ho nechci rozrušit.

*

Jdeme do samoobsluhy a já ukážu na to, co potřebuju. „Můžeš mi to prosím podat, Teddy?“ *Co přesně?* Rozhlíží se po regálech, pohybuje hlavou nahoru a dolů. „Ne, to ne! Tohle! To je ono!“ *Aha, tak tohle!* Vezme věc do tlamy a položí ji do mého košíku. Když jsme hotoví, dovolím mu, aby poslední položku donesl k pokladně

v tlamě – je rád, když může jednu věc nést sám. Peněženku mám v košíku a on ji vezme do tlamy, položí tlapky na pult a podá ji dívce za kasou. Pokladní si z peněženky vezme peníze, vrátí do ní drobné a podá ji zase Tedovi, který ji upustí do košíku. Myslím, že si to pokladní užívá stejně jako Ted. Jednou z velkých radostí je sledovat, jaké potěšení Teddy působí nejen své rodině, ale i jiným lidem.

Když jsme zpátky doma, rozepne mi zip a stáhne rukávy, aby mi pomohl svléknout bundu. Uvolní suché zipy a stáhne mi boty z nohou a potom si přes hlavu stáhne z hřbetu vestu Psích společníků.

Ted celý den usilovně pracuje a soustředí se, jakmile má ale vestu dole, začíná zábava. Je čas dělat hlouposti. Vždycky má čas, aby se uvolnil, hrál si a byl prostě pes. Když jsme s ním s Peterem venku, lidé říkají: „Vy máte tak klidného pejška!“ Podíváme se na sebe a začneme se smát – měli by ho vidět, když je doma nebo když dovádí na pláži.

Ted se na podlaze převálí na záda a kouše do pískačích hračky. Já ji chytnu za druhý konec a jako se mu ji snažím vzít – hru na přetahovanou miluje. „Koukej mi to dát, Teddy, je to moje!“ říkám. Pevně hračku drží. Pokud ale opravdu potřebuju, aby mi něco dal, řeknu prostě: „Do ruky, Teddy,“ a on to hned udělá. Poznám, kdy si hrajeme a kdy to myslím vážně. Známe se navzájem skrz naskrz.

Pokud potřebuji něco v domě, stačí si o to říct Teddy-mu. Když něco upustím, hned to zvedne a položí mi to zpátky do ruky. Vzhledem ke všem jízvám nashromážděným v průběhu let nejsou moje ruce příliš pohyblivé,

ale i když něco upustím, kolikrát chci, pokaždé mi to znovu zvedne. Nikdy to nevzdá.

V pračce doběhne cyklus. Teddy uslyší cvaknutí a běží k ní. Když k pračce dorazí jako první můj muž Peter, Teddy ho odstrčí ramenem – *Uhni mi, uhni mi, já to udělám!* Ví, že když prádlo vyndá, dostane odměnu. Vytahuje prádlo z pračky a dává ho do koše, potom koš odtáhne ke šňůře. Já sedím u šňůry a on mi tlamou podává prádlo a kolíčky. Někdy mě ovšem nechá čekat a pobíhá po zahradě s kolíčkem v tlamě. „Tak už pojď, Tede!“ řeknu. *Jen si hraju, mami!*

*

Když máte pejska, bezmezně vás potřebuje. To je úžasný pocit. Přiměje vás jít dál, ráno vás donutí vstát z postele a dá vám cíl. Spoustu let jsem tou, o kterou se někdo musí starat, a teď se já starám o něj. Získávám tak jisté postavení, přinejmenším ve své hlavě, když ne nikde jinde.

Ted toho pro mě dělá hrozně moc, ale tím nejdůležitějším, co mi dává, je přátelství. Když se bolest zhorší, jen se k sobě tulíme nebo si hrajeme. *No tak, mami, nemysli na to! Pojď si radši hrát!* Ted neví, že jsem postižená: ví jen to, že jsem jeho máma a že ho miluju. Nic jiného se nezdá být až tak důležité, když mám tu chvíli na konci dne, kdy ho obejmu a přivinu se k němu. A říkám si: *Dokážu to, protože mám tebe.* Dává mi pocit, že nic nevážím, že můžu dělat, cokoli mě napadne. Když mám Teda, můžu dělat, co chci.

Večer Teddy dostane velkou psí sušenku a ví, že je čas jít spát. Vždycky spí u mé postele. V dobách před

ÚVOD

Tedem jsme se s Peterem střídali ve spaní po dvou hodinách, protože když spím, musí mě někdo hlídat. Bylo to pro nás pro oba vysilující. Teď vím, že když přestanu dýchat, Ted to vycítí a my se můžeme spolehnout, že stiskne tísňové tlačítko. Oba teď můžeme bez obav spát s vědomím, že Ted je tu s námi.

*

Mít ho nablízku je ohromná zábava; jsem v sedmém nebi, když spolu jdeme ven. S postižením je obtížné udržet si sebevědomí – lidé s vámi jednají odlišně a já si prošla obdobími, kdy jsem se cítila opravdu dost na dně a byla jsem plná úzkosti. Ted mi ale věnoval život, o jakém jsem dřív mohla jen snít. Toto je příběh o tom, jak jsme se našli, díky osudu, tvrdé práci a dvěma velmi mimořádným psům z útulku. Je to příběh lásky, naděje a odhodlání. Je to vyprávění o mně a o Tedovi.

KAPITOLA 1

DOBRODRUŽNÉ DÍTĚ V KŘEHKÉM TĚLE

Narodila jsem se s kůží, která není stavěná pro tento svět. První známka toho, že něco není v pořádku, se objevila, hned jak mi porodní asistentka klepla do ruky a kůže praskla. Brzy bylo zjevné, že se moje pokožka při nejjemnějším doteku trhá a naskakují na ní puchýře. Snahy zvednout mě, nakrmit nebo obléknout vedly k ošklivým poraněním, která byla velice bolestivá a často se zanítily. Ošetřovatelka se pokusila otočit mě v postýlce a všechna kůže v místě, kde se mě dotkla, hned odpadla. Vyděsilo ji to k smrti a já měla na boku jizvu ve tvaru její ruky ještě ve dvaceti letech. Nedlouho poté u mě diagnostikovali EB.

EB je vzácné a bolestivé onemocnění. Chybný gen pro kódování kolagenu VII vede k tomu, že pokožka není správně spojena se spodními vrstvami, takže se velmi snadno trhá a vytváří se na ní puchýře, a to jak uvnitř, tak vně těla. Mnoho dětí s EB umírá v útlém věku a mým rodičům bylo řečeno, že zřejmě nebudu žít déle než několik dnů. Pokřtili mě, když mi byly tři dny.

Ve snaze chránit mou kůži mě ukládali do postýlky vystlané vatou. Kromě označení „motýlí děti“ se nám

říkalo také „miminka ve vatě“. Dotek vaty jsem nesnášela; trnuly mi z něj zuby. Vatu nemůžu vystát dodnes.

EB je dědičná choroba, což nám ale nikdy řádně nevysvětlili, a moje matka byla přesvědčená, že jsem ji dostala od porodní asistentky, která měla podivnou shodou okolností sama syna s EB. Vyrůstala jsem v přesvědčení, že jsem nakažlivá, a kdykoli měl někdo miminko, držela jsem se stranou. Nevysvětlovala jsem, proč to dělám, a lidé si tak o mně mysleli, že jsem trochu divná. Moje dvě starší sestry se narodily s normální kůží, ale můj malý bráška, který se narodil, když mi bylo šestnáct, má také EB. Dodnes si pamatuji den, kdy se narodil: byla jsem přesvědčená, že to dostal ode mě. Cítila jsem se hrozně provinile.

Dětství jsem strávila přesuny z jedné nemocnice do druhé. Jelikož je EB tak vzácné onemocnění, brávali mě na lékařské konference, jako nějaký exponát. Děsila jsem se toho. Jednou, to mi bylo asi šest, mě přiměli jít na pódium před skupinu zdravotníků a jeden z lékařů mi třel kůži na ruce, aby zjistili, kolik tlaku je zapotřebí ke vzniku puchýře. Třel mi palec, dokud na něm nenaskočil puchýř. Od té doby jsem měla z doktorů hrůzu.

Jedinou výjimkou byl můj místní lékař, k němuž jsem chodila od svých pěti do sedmnácti let. Měl dva erdelteriéry, kteří sedali každý z jedné strany jeho stolu, jako zarážky na knihy. Směla jsem je hladit: dodnes si pamatuji pocit hebkosti jejich srsti v mých rukou. Máma mu řekla: „Přišla za vámi jenom kvůli těm psům!“ Byly to jediné návštěvy u doktora, na které jsem se těšila.

Celý život dostávám nějaké lhůty. Poté co jsem přežila těch několik prvních dnů, bylo mým rodičům řečeno, že zemřu ve třech letech. Potom nám bylo řečeno, že zřejmě nebudu žít déle než do deseti. Když jsem byla dost stará na to, abych to chápala, byla jsem vyděšená. Snažila jsem se představit si, jaká asi bude smrt. Jak se blížily moje desáté narozeniny, byla jsem strachy bez sebe. Když jsem neumřela o narozeninách, usoudila jsem, že asi mysleli, že umřu, až mi *bude* deset, dřív než mi bude jedenáct, a tak jsem strávila další rok ochromená hrůzou. Rodičům jsem o tom nikdy neřekla. Věděla jsem, jak moc jsou nešťastní z vědomí, že umřu.

Překvapivě se v naší vesnici narodily tři děti s EB – když to dnes lékařům říkám, nemohou tomu věřit. Jeden z nich, malý chlapec, zemřel, když mu bylo osmáct měsíců. Chodívala jsem k jeho hrobu a mluvila na něj. Nevím vlastně, proč jsem to dělala. Bylo mi ho zkrátka hrozně líto. Bez ohledu na to, jak moc byl nemocný, si jistě nepřál zemřít.

*

Většinu dětství jsem strávila v obvazech. S přibývajícím věkem se člověk naučí EB zvládat: dnes dělám velmi opatrné pohyby a přemýšlím o každém gestu. Všechno je plánované a přesné: když si oblékám kabát, musím uvolnit rukáv, aby vzniklo trochu víc prostoru, jinak by mi látka způsobila obrovské puchýře. Když se chci obrátit v posteli, musím vstát a znovu si opatrně lehnout v jiné poloze. Každý večer si musím do očí vetřít mast, jinak se mi víčka přilepí k očím a zpuchýřovají – jsou to muka. Všechno se musí vyvažovat: když toho člověk

za jeden den příliš nachodí, bude možná muset několik dalších dnů čekat, než se kůže na nohou obnoví. Vyžaduje to obrovské množství soustředění a cviku, a je takřka nemožné, aby to zvládlo dítě. Když jsem byla malá, moje kůže byla neustále potřhaná a pokrytá puchýři, a já musela chodit omotaná obvazy.

Chodila jsem do místní základní školy, dokud mě jednoho dne, to mi bylo asi sedm, jeden kluk neshodil na zem. Stál mi na ruku a odmítal z ní slézt. Vytáhla jsem ruce zpod jeho nohou a serval jsem si přitom kůži skoro až na kost. Tu bolest si pamatuju dodneška. Klukovi ve škole ani nevynadali, zato nám řekli, že si se mnou neporadí a moji rodiče mě musí dát někam jinam.

Rodiče se zdráhavě rozhodli poslat mě do internátní školy. Náš doktor si myslel, že bych měla jet do školy ve Švýcarsku, kvůli čistému ovzduší. To se mi líbilo: četla jsem knížky o Heidi a představovala jsem si samu sebe v horách, v nějaké útulné horské boudě, obklopenou zvířaty. Do Švýcarska bych se dodnes ráda podívala. Mamka ale usoudila, že je to moc daleko, a tak mě naši poslali do školy v Broadstairs v Kentu.

Škola, kterou vybrali, byla pro děti s astmatem a ekzémy a já byla jediné dítě s EB. Jelikož většina dětí měla problémy s dýcháním, brali nás na dlouhé procházky a spousty hodin jsme se učili venku – mořský vzduch nám měl dělat dobře. Procházky pro mě byly hrůzostrašné: nohy jsem měla neustále samý puchýř. Některé děti s astmatem se probouzely uprostřed noci a nemohly popadnout dech. Snažila jsem se jim pomoci, seděla u nich a tiskla jim žebra, aby mohl vzduch ven. Některé

noci bývaly tak zlé, že jsme pak druhý den ráno všichni sotva koukali.

Škola působila idylicky – velký starý dům s krásnými keři a zahrádkou zásobující kuchyň, udržované trávníky lemované stromy –, panovala v ní ovšem velmi chladná atmosféra. Ošetřovatelky a učitelky byly velmi přísné a braly děti čistě jako pacienty, jako povinnost. V tom místě docela chyběla jakákoli láska.

V internátní škole se mi nelíbilo, jenže když jsem byla malá, někdo mi řekl, že mě rodiče poslali pryč, protože mě nechťeli mít doma – nechťeli mi měnit obvy. Jako dítě jsem ještě netušila, že dospělí vždycky neříkají pravdu, a věřila jsem tomu, co mi řekli. Myslela jsem si, že když mě rodiče nechťejí, nesmím dělat potíže, protože bych jinak neměla kam jít, a tak jsem se snažila nestěžovat si. Přijela jsem tam pokaždé na začátku pololetí, šla do suterénu, pověsila si kabát na háček, boty zastrčila do přihrádky a brečela tak dlouho, dokud jsem měla slzy. Potom jsem ale vstala a šla se učit. Vytěžit co nejvíc ze života, který jsem měla. Už jako hodně malá jsem přišla na to, že strůjcem vlastního štěstí je každý sám. Dokud se člověk chová, jako by byl šťastný, může se šťastně i cítit.

*

Po rodičích se mi hrozně stýskalo. Telefonovali mi vždycky v neděli v šest hodin a já jim pokaždé pověděla, že je mi dobře a jsem šťastná. Potom jsem si šla lehnout a mluvila na svého plyšového pandu. Hrála jsem si na to, že mluvím s mamkou a tatškou, a pověděla jsem jim, jak se doopravdy cítím. Matka mi psala každý den

a otec dvakrát do týdne. Posílali mi krabice sladkostí pro všechny spolužáky. Říkala jsem si, jaké mám štěstí: moc děvčat nedostávalo dopisy a jen několika z nich přicházely balíčky. Každý den po obědě, za každého počasí s výjimkou deště, jsme museli odpočívat na rozkládacích lůžkách rozestavených na hřišti. Po odpočinku jsme se všichni postavili do řady a dostali po jedné sladkosti. Jedli jsme ji a ten, kdo měl zrovna službu, nám nahlas přečetl dopis, který mi rodiče napsali. Nevadilo mi dělit se o sladkosti ani o dopisy. Měla jsem radost z toho, že děvčata znají moji rodinu stejně dobře jako já.

Moje matka toho měla hodně, pracovala na plný úvazek, vždýcky si ale našla čas, aby mi napsala. Táta pouštěl z práce mladíka jménem Pip o pár minut dřív, aby stihl dojít s dopisy pro mě na poštu. Máma i táta přijížděli o každém návštěvním dni a brali mě ven. Zdá se, že jsme měli pokaždé pěkné počasí. Táta těm dnům říkal Wendiny slunečné návštěvní dny.

Při jedné návštěvě, to mi bylo asi devět, mě máma vzala do cukrárny. Vybrala jsem si karamelové tyčinky a odnesla je k pokladně. Když jsem prodavači podala peníze, začal na mámu ječet. „Neměla byste ji pouštět ven! Dítě s takovýma rukama nemá venku co pohledávat!“ Měla jsem ruce zakryté obvazy, zřejmě ale pod nimi prosvítala moje potrhaná kůže. Dalších deset let jsem pak nevyšla z domu bez rukavic. Nesnesla jsem, aby někdo viděl mou kůži.

*

Úplně nejhorší na internátní škole bylo, že tam nikde neměli žádná zvířata. Byla jsem zvířaty posedlá. Rodiče

si pořídili štěně, labradora Sammyho, těsně před mým odjezdem. Byl to klidný, milý pes a já ho zbožňovala! Když s ním šli na procházku rodiče, často na vodítku tahal, ale když šel ven se mnou, byl klidný a ťapkal po mém boku. Chodívala jsem s ním koupit mu krmení v konzervě, nemohla jsem ji ale nést, a tak si ji Sammy nesl domů v tlamě sám. Byl můj nejlepší kamarád.

Kdykoli jsem přijela domů z internátu, zmizela jsem se Sammym na blata nedaleko našeho domu. Vždycky jsem se s ním cítila v naprostém bezpečí. Musela jsem se smát, když jsem ho pozorovala, jak se válí v bahně a brouzdá v potoce. Strašně rád sledoval ve vodě rybí potěr – rybky ho fascinovaly.

Zvířata mě zřejmě přitahovala i kvůli tomu, že byla zranitelná, stejně jako já. Když jsem viděla nějakého tvora, který potřeboval zachránit – šneka, žábu, hmyz –, sebrala jsem ho a přinesla si ho do internátu. Jednou jsem našla v křoví malého netopýrka a chtěla jsem se o něj starat, a tak jsem ho opatrně sebrala a uložila si ho do kapsy zástěry. O netopýrech jsem věděla jen to, že mají rádi vlhko, a tak jsem počkala, až půjdou všichni spát, protože už se stmívalo, a uložila jsem ho do vany, jen s nepatrnou troškou vody. Šla jsem si zase lehnout a pak už jen vím, že mě probudil strašlivý jekot. Učitelka, která měla službu, vykřikovala: „Kde jsi, Wendy? Co je to u všech všudy v té vaně?!“ Věděla, že jsem to z těch šedesáti holek musela být já. Nikdo další nebyl takový blázen do zvířat.

V neděli jsme chodívali do kostela přes vesnici a každý týden jsme procházeli kolem cihlové zdi, která měla dole díru. Vždycky jsem chodila jako poslední, protože jsem